

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS ŠIAULIŲ IR TELŠIŲ APSKRITYSE

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. +370 609 54 703, +370 658 42 925, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389
Adresas korespondencijai: Vilniaus g. 263, LT-76337 Šiauliai, mob. +370 667 25 580, +370 609 54 675, el. p. siauliai@vaistaiga.lt

---

Šiaulių rajono savivaldybės tarybai

2025-08-08 Nr. TR5-8-(5.5.E)

Šiaulių rajono savivaldybės merui
Česlovui Greičiui

Kopija
Šiaulių rajono savivaldybės administracijai

TEIKIMAS

DĖL ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2021 M. BIRŽELIO 29 D. SPRENDIMU NR. T-202 „DĖL KRITERIJŲ, PAGAL KURIUOS NUSTATOMA, KADA ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS ĮMOKA NEMOKAMA, IR ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS ĮMOKOS MOKĖJIMO IR ATLEIDIMO NUO JOS MOKĖJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PATVIRTINTO ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS ĮMOKOS MOKĖJIMO IR ATLEIDIMO NUO JOS MOKĖJIMO TVARKOS APRAŠO 5.1 PAPUNKČIO PAKEITIMO

Šiaulių rajono savivaldybės taryba 2025 m. liepos 8 d. sprendimu Nr. T-190 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2021 m. birželio 29 d. sprendimo Nr. T-202 „Dėl kriterijų, pagal kuriuos nustatoma, kada Šiaulių rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka yra nemokama, ir Šiaulių rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėjimo ir atleidimo nuo jos mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitė Šiaulių rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėjimo ir atleidimo nuo jos mokėjimo tvarkos aprašą (toliau – Tvarkos aprašas), patvirtintą Šiaulių rajono savivaldybės taryba 2021 m. birželio 29 d. sprendimu Nr. T-202 „Dėl kriterijų, pagal kuriuos nustatoma, kada Šiaulių rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka yra nemokama, ir Šiaulių rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėjimo ir atleidimo nuo jos mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Tvarkos aprašo 5 punkte nustatyta:

„5. Įmokos mokėtojas įmoką sumoka:

5.1. kai statybą leidžiantis dokumentas privalomas – iki prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikimo dienos;

5.2. kai statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas ir vadovaujantis Statybos įstatymu privaloma pranešti apie statybos pradžią – iki šio pranešimo dienos;

5.3. kai neprivaloma pranešti apie statybos pradžią – iki statybos darbų pradžios.“

Tvarkos aprašo 5.1 papunktyje nurodytas reglamentavimas, kuriuo reikalaujama, jog savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėtojas, kai statybą leidžiantis dokumentas privalomas, privalo sumokėti savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką (toliau – Įmoka) iki prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikimo dienos, prieštarauja aukštesnės galios teisės aktų nuostatomis.

Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo (toliau – SIPĮ) 15 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką moka teritorijoje, kurioje pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus numatoma savivaldybės infrastruktūra, statomo naujo, rekonstruojamo pastato, esamą inžinerinį statinį rekonstruojančio į pastatą ir (ar) kito inžinerinio statinio, kuris nepriklauso savivaldybės infrastruktūrai ir jam naudoti reikalinga savivaldybės infrastruktūra, statytojas (vystytojas)*, išskyrus šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytus atvejus.

Pažymėtina, kad savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėjimo prievolė kildinama iš statytojo teisės, kai planuojamam statyti statiniui ar esamam rekonstruoti reikalinga savivaldybės infrastruktūra ir planuojamas statyti ar rekonstruoti statinys yra teritorijoje, kurioje pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus numatoma savivaldybės infrastruktūra.

SIPĮ 10 straipsnio 1 punktas nustato iki kada savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatorius turi sumokėti savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką. Tuo tarpu, tais atvejais, kai nėra pasirašyta savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis ir savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėtojas yra statytojas, ne infrastruktūros plėtros iniciatorius, terminas iki kada ši įmoka sumokama, nustatytas Lietuvos Respublikos statybos įstatyme (toliau – Statybos įstatymas).

Atkreiptinas dėmesys, jog Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalis nustato, kokius dokumentus privalu pateikti, norint gauti statybą leidžiantį dokumentą, tačiau tarp statybą leidžiančiam dokumentui išduoti privalomų pateikti dokumentų nėra nurodyta, jog asmuo turi pateikti informaciją apie sumokėtą savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką. Be to, Statybos įstatymo 27 straipsnio 13 dalyje nustatyta, jog „<<...>>. Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatyme nustatytais atvejais savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo apskaičiuoja savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos dydį ir pateikia jį statytojui (užsakovui).<<...>>“. Šios nuostatos suprantamos kaip imperatyvus įpareigojimas savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriui iki įstatyme nustatyto termino (iki

statybą leidžiančio dokumento išdavimo momento) apskaičiuoti savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos dydį ir jį pateikti statytojui.

Kaip matyti iš esamo teisinio reglamentavimo, terminas iki kada savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka sumokama nėra siejamas su statybą leidžiančio dokumento išdavimu, o tuo labiau su prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikimu.

Tuo tarpu, Statybos įstatymo 27² straipsnio, reglamentuojančio pranešimo apie statybos pradžią pateikimą, 5 dalies 7 punkte nurodyta, jog *statytojas* privalo pateikti informaciją apie sumokėtą savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką. Kas apima šią informaciją detalizuota statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ (toliau – Reglamentas), patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878, 3 priedo 14 punkte, pranešimą apie statybos pradžią, kuris teikiamas Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“, sudaro ir šie dokumentai: informacija apie pasirašytą savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį ar sumokėtą savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką, kai tai privaloma vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo nuostatomis: *savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos apskaičiavimo dokumentas; savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos sumokėjimo dokumentas; savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis*. Vadinasi, Statybos įstatymo 27² straipsnio 5 dalies 7 punkte ir Reglamente nustatytas reglamentavimas įpareigoja statytoją sumokėti įmoką ir pateikti informaciją apie įmokos sumokėjimą *iki pranešimo apie statybos darbų pradžią*.

Įvertinus Statybos įstatyme ir Reglamente nustatytą reglamentavimą, darytina išvada, kad Tvarkos aprašo 5.1 papunkčiu Šiaulių rajono savivaldybės taryba nepagrįstai apribojo statytojo teises ir sutrumpino terminą, iki kurio statytojas turi sumokėti savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką.

Savivaldybės taryba, nustatydamą savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėjimo ir atleidimo nuo jos mokėjimo tvarką, turi vadovautis aukštesnės galios teisės aktų nuostatomis, reglamentuojančiomis tuos pačius teisinius santykius (SIPĮ, Statybos įstatymu). Šios tvarkos nuostatos negali apriboti statytojų teisių, nustatyti Statybos įstatyme nenumatytų statytojų pareigų, papildomų sąlygų statybą leidžiančiam dokumentui gauti ir iš statytojų reikalauti savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką sumokėti anksčiau nei tai nustatyta aukštesnės galios teisės aktuose. Priešingu atveju, būtų taikomi nepagrįsti, įstatyme nenustatyti, ribojimai asmenims

teikti prašymą ir gauti statybą leidžiantį dokumentą ir toks reguliavimas pažeistų įstatymo viršenybės bei teisėtumo principus.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas, kuris reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Pažymėtina, kad Konstitucinis Teismas savo nutarimuose yra nurodęs, jog iš konstitucinio teisinės valstybės principo, kitų konstitucinių imperatyvų kyla reikalavimas įstatymų leidėjui, kitiems teisėkūros subjektams paisyti iš Konstitucijos kylančios teisės aktų hierarchijos. Šis reikalavimas *inter alia* reiškia, kad žemesnės galios teisės aktuose draudžiama nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kuris konkuruotų su nustatytu aukštesnės galios teisės aktuose. Įstatymo įgyvendinamajame teisės akte nustatytas reglamentavimas turi būti grindžiamas teisiniu reguliavimu, įtvirtintu įstatymuose, ir gali jį tik detalizuoti, tačiau negali būti sukuriamos naujos bendro pobūdžio normos, konkuruojančios su įstatymo normomis. Jokiomis aplinkybėmis poįstatyminiais teisės aktais negalima nustatyti asmens teisės atsiradimo sąlygų, riboti teisės apimties; poįstatyminiais teisės aktais negalima nustatyti ir tokio su žmogaus teisėmis, jų įgyvendinimu susijusių santykių teisinio reguliavimo, kuris konkuruotų su nustatytu įstatyme (žr., pvz., Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d., 2007 m. gegužės 5 d. nutarimus).

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 5 punkte įtvirtintas vienas iš pagrindinių principų, kuriuo grindžiama vietos savivalda – teisėtumo principui, kuris reikalauja, kad savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla būtų grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais, t. y. turi būti užtikrinamas savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumas, kuris be kita ko įpareigoja teisėkūros subjektus laikytis teisės aktų hierarchijos ir užtikrinti, kad žemesnės galios teisės aktai atitiktų visų aukštesnės galios teisės aktų reikalavimus. Savivaldybių savarankiškumo ir veiklos principas nėra absoliutus ir jis neatleidžia viešojo administravimo teises ir pareigas turinčio subjekto (savivaldybės tarybos) nuo pareigos laikytis visų kitų viešosios teisės principų, taip pat – teisėtumo principo (2012 m. rugpjūčio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A146-1917/2012, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo biuletenis Nr. 24, 2012, 70–86 p.).

Apibendrinus tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Tvarkos aprašo 5.1 papunktis, kuriuo reikalaujama įmoką sumokėti iki prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikimo dienos, pažeidžia įstatymų viršenybės, teisėtumo principus bei neatitinka Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies, 27² straipsnio 5 dalies 7 punkto ir Reglamento nuostatų.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **siūlau** svarstyti Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2021 m. birželio 29 d. sprendimo Nr. T-202 „Dėl kriterijų, pagal kuriuos nustatoma, kada Šiaulių rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka yra nemokama, ir Šiaulių rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėjimo ir atleidimo nuo jos mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2 punktu patvirtinto Šiaulių rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėjimo ir atleidimo nuo jos mokėjimo tvarkos aprašo 5.1 papunkčio pakeitimo klausimą.

Vyriausybės atstovo teikimą Šiaulių rajono savivaldybės taryba turi apsvarstyti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teikimo gavimo dienos ir apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausybės atstovui raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Atkreipiu mero dėmesį į tai, kad vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su informacija apie teikimą supažindinti savivaldybės tarybos narius.

Atsižvelgdamas į ta, kad artimiausias Šiaulių rajono savivaldybės tarybos posėdis numatytas tik 2025 m. rugsėjo 9 d, prašau mero inicijuoti ir savivaldybės administracijos parengti bei savivaldybės tarybos veiklos reglamento nustatyta tvarka pateikti Tvarkos aprašo pakeitimo projektą svarstyti artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje.

Vyriausybės atstovas Šiaulių ir Telšių apskrityse

Rimvydas Pilibaitis

Jūratė Šimkuvienė, mob. +370 609 54684, el. p. jurate.simkuviene@vaistaiga.lt